

Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim

przyjęty uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r.

zmieniony uchwałą Senatu UŁ:

nr 639 z dnia 9 grudnia 2019 r.;

nr 118 z dnia 26 kwietnia 2021 r.;

nr 274 z dnia 28 lutego 2022 r.;

nr 302 z dnia 25 kwietnia 2022 r.;

nr 435 z dnia 27 lutego 2023 r.

SPIS TREŚCI

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE [§ 1-8]	1
II. PRAWA I OBOWIĄZKI STUDENTA. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA [§ 9-19]	6
III. PODEJMOWANIE STUDIÓW [§ 20-28].....	9
IV. ORGANIZACJA STUDIÓW [§ 29-34]	12
V. ZASADY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ECTS [§ 35-37]	16
VI. ZALICZENIE SEMESTRU/ROKU STUDIÓW [§ 38-47]	17
VII. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE ZAJĘĆ I STUDIÓW POZA KIERUNKIEM PODSTAWOWYM I W INNEJ UCZELNI [§ 48-49].....	25
VIII. URLOPY W CZASIE STUDIÓW [§ 50-51].....	25
IX. PRACA DYPLOMOWA (MAGISTERSKA, LICENCJACKA LUB INŻYNIERSKA) [§ 52-55].....	27
X. EGZAMIN DYPLOMOWY (MAGISTERSKI, LICENCJACKI LUB INŻYNIERSKI). ZAKOŃCZENIE STUDIÓW [§ 56-59]	31
XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE [§ 60-63]	34

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE [§ 1-8]

§ 1

1. Studia na Uniwersytecie Łódzkim są prowadzone na podstawie obowiązujących przepisów, a w szczególności:

- ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „Ustawą”,

oraz postanowień:

- Statutu Uniwersytetu Łódzkiego, zwanego dalej „Statutem” i
- niniejszego Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim, zwanego dalej „Regulaminem studiów”.

2. Regulamin studiów dotyczy stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych na Uniwersytecie Łódzkim.

§ 2

Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

- 1) Rada Wydziału – organ kolegialny współkierujący wydziałem;
- 2) Dziekan – kierownik wydziału, przełożony pracowników i studentów wchodzących w skład wydziału, działający na podstawie upoważnienia rektora;
- 2a) dziekanat – Centrum, Dział, Biuro lub inna jednostka zajmująca się obsługą administracyjną studentów na wydziale, wspierająca Dziekana w realizacji zadań;
- 3) jednostka dydaktyczna – instytut, instytut dydaktyczny, katedra, zakład albo pracownia;
- 4) kierujący pracą – nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, pod którego kierunkiem student przygotowuje pracę dyplomową;
- 5) koordynator przedmiotu – osoba wyznaczona przez Dziekana, która jest odpowiedzialna za opis, określenie warunków realizacji i zaliczenia przedmiotu oraz nadzór nad weryfikacją efektów uczenia się, określających dany przedmiot i wystawienie oceny z przedmiotu, a także prowadząca zajęcia w ramach przedmiotu, z zastrzeżeniem, że w przypadku zajęć realizowanych przez osoby niebędące pracownikami UŁ, koordynatorem może być pracownik UŁ nieprowadzący zajęć;
- 6) przedmiot – element planu studiów, obejmujący jedną (przedmiot jednoskładnikowy) lub wiele różnych form zajęć dydaktycznych (przedmiot wieloskładnikowy), któremu przypisane są zakładane efekty uczenia się, treści programowe, formy i metody kształcenia oraz liczba punktów ECTS;
- 7) seminarium dyplomowe – seminarium magisterskie, licencjackie lub inżynierskie;
- 8) praca dyplomowa – praca magisterska, licencjacka lub inżynierska;
- 9) ocena – wymierne określenie wyniku ewaluacji; pozytywna lub negatywna, o których mowa w § 39 ust. 2;
- 10) ocena z przedmiotu – ocena wystawiona w terminie pierwszym lub w terminie poprawkowym w związku z zakończeniem przedmiotu na zasadach określonych przez koordynatora przedmiotu;
- 11) studia dodatkowe – studia podjęte w trybie i na zasadach określonych w § 22 niniejszego Regulaminu;
- 12) efekty uczenia się – wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne, jakie student powinien osiągnąć po ukończeniu procesu kształcenia;

- 13) semestr/ rok – w odniesieniu do rozliczania etapów studiów: dla programu z rozliczeniem semestralnym oznacza semestr, dla programu z rozliczeniem rocznym oznacza rok;
- 14) program studiów – opis określonych przez uczelnię, zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, efektów uczenia się dla kierunku, poziomu i profilu studiów, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w tej ustawie oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, oraz procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS oraz inne elementy wymagane przepisami prawa powszechnego i przepisami uczelnianymi;
- 15) plan studiów – element programu studiów zawierający ujęty tabelarycznie (w formie tzw. siatki godzin), oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, opis realizacji programu studiów, w szczególności wykaz zajęć z przypisanymi do nich punktami ECTS oraz zajęć, do których nie przypisuje się punktów ECTS (zgodnie z obowiązującymi przepisami - np. zajęcia z Wychowania fizycznego, szkolenia obowiązkowe) przewidzianych do zrealizowania w toku studiów, z informacjami o ich wymiarze godzinowym, formie ich realizacji oraz formie zaliczenia, w podziale na kolejne semestry/lata studiów;
- 16) rozkład zajęć – określony przez Dziekana plan realizacji zajęć w danym roku akademickim na poszczególnych kierunkach studiów w podziale na poszczególne dni i godziny ze wskazaniem miejsca ich realizacji (sal) oraz prowadzących poszczególne zajęcia;
- 17) akceptacja pracy przez kierującego pracą – akceptacja pracy dyplomowej w systemie APD dokonywana niezwłocznie po jej pozytywnym zweryfikowaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym;
- 18) praca z klauzulą poufności – praca dyplomowa, której udostępnianie, a także umieszczanie w systemach stosowanych przez UŁ zostało ograniczone ze względu na zawarte w niej informacje podlegające ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 19) sportowiec – student korzystający z programu kariery dwutorowej sportowców kształcących się w Uniwersytecie Łódzkim (Programu „Studia i sport w UŁ”), określonego w zarządzeniu Rektora UŁ;
- 20) student ze szczególnymi potrzebami – student, w tym student legitymujący się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, który ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

§ 3

1. Przełożonym ogółu studentów UŁ jest Rektor.
2. Rektor UŁ jest organem właściwym we wszystkich sprawach objętych Regulaminem studiów.
3. Indywidualne sprawy studentów z upoważnienia Rektora rozstrzyga Dziekan.
4. Od decyzji administracyjnych Dziekana, wydanych z upoważnienia Rektora, studentowi przysługuje wniosek do Rektora o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy student może złożyć w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniosek składa się za pośrednictwem Dziekana. Do wniosku należy dołączyć dokumenty lub opinie uzasadniające wniosek, w tym obowiązkowo opinię Dziekana w sprawie przedmiotu wniosku. Wniosek z opinią i z załącznikami Dziekan przekazuje do rozpatrzenia Rektorowi w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.
5. W sprawach niewymagających wydania decyzji administracyjnej organy uczelni wydają rozstrzygnięcia. Do rozstrzygnięć nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Student ma prawo do zapoznania się z treścią rozstrzygnięcia. O treści rozstrzygnięcia studenta informuje się niezwłocznie po jego wydaniu drogą elektroniczną, na adres o domenie identyfikowanej z Uniwersytetem Łódzkim. Dniem doręczenia rozstrzygnięcia jest dzień poinformowania studenta o jego treści. W terminie 14 dni od rozstrzygnięć dotyczących indywidualnych spraw studentów przysługuje wniosek do Rektora o ponowne rozpatrzenie sprawy. Rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne.

§ 4

W sprawach dotyczących porządku i trybu odbywania studiów na UŁ nieobjętych przepisami Regulaminu studiów decyduje Rektor UŁ.

§ 5

1. Rada Wydziału proponuje w formie uchwały i przedkłada do zatwierdzenia Senatowi:
 - a) projekty programów studiów, w tym planów studiów, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
 - b) zasady realizacji obowiązku uczestniczenia przez studenta w poszczególnych rodzajach zajęć,
 - c) zakres i warunki prowadzenia w języku obcym zajęć dydaktycznych, sprawdzianów wiedzy lub umiejętności i egzaminów dyplomowych oraz przygotowywania w języku obcym prac dyplomowych,
 - d) okres zaliczeniowy na kierunkach studiów prowadzonych w formie jednolitych studiów magisterskich lub na studiach niestacjonarnych jako semestr albo rok studiów,
 - e) zasady dopuszczalności i warunki powtarzania pierwszego semestru lub roku studiów,

- f) maksymalny wymiar godzin dydaktycznych i maksymalną liczbę egzaminów w ciągu roku akademickiego,
- g) minimalną średnią ocen z dotychczasowego toku studiów, pozwalającą ubiegać się o indywidualny plan i program studiów (IPS),
- h) warunki dopuszczalności oraz tryb rozstrzygnięcia odwołania się studenta od decyzji o odmowie zaliczenia przedmiotu/zajęć składowych, o której mowa w § 41 niniejszego Regulaminu,
- i) obowiązującą formę pracy dyplomowej, z zastrzeżeniem § 52 ust. 2,
- j) zakres wymagań egzaminacyjnych egzaminu dyplomowego,
- k) tryb przeprowadzania otwartych egzaminów dyplomowych.

2. Rada Wydziału może zaproponować w formie uchwały i przedłożyć do zatwierdzenia Senatowi:

- a) maksymalną liczbę przypadków powtarzania, w tym powtarzania w wyniku wznowienia, tego samego semestru/roku studiów na kierunkach prowadzonych na wydziale oraz okresu możliwego wznowienia od daty skreślenia
- b) minimalną liczbę punktów ECTS lub minimalną liczbę przedmiotów pozwalających na warunkowe zaliczenie semestru/roku i wpisanie studenta na kolejny semestr/rok studiów,
- c) obowiązującą sekwencję przedmiotów,
- d) przedmioty obowiązkowe, bez których zaliczenia student nie może być wpisany na kolejny semestr/rok studiów, niezależnie od liczby uzyskanych punktów,
- e) odrębne niż przewidziane w § 23 niniejszego Regulaminu zasady przenoszenia studentów ze studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne lub odwrotnie, zasady obowiązujące na całym wydziale lub na poszczególnych kierunkach,
- e¹) odrębne niż przewidziane w § 25 niniejszego Regulaminu zasady przenoszenia studentów z innych uczelni, obowiązujące na całym wydziale lub na poszczególnych kierunkach,
- f) przelicznik punktów ECTS dla poszczególnych kierunków i specjalności w przypadku, gdy wymiana studentów z uczelniami zagranicznymi lub krajowymi nie gwarantuje równoważności uzyskanych przez studentów osiągnięć,
- g) możliwość ubiegania się od pierwszego semestru na studiach drugiego stopnia o indywidualny plan i program studiów (IPS),
- h) inne niż przewidziane w § 38 ust. 7 i 8 zasady zaliczania przedmiotu na poczet dalszego toku studiów,
- i) inne niż przewidziane w § 38 ust. 9 niniejszego Regulaminu zasady uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów,
- j) dodatkowe, poza wskazanymi w § 52, desygnaty lub przykłady pisemnych opracowań spełniających wymagania pracy dyplomowej,
- k) wydłużenie wskazanego w § 54 ust. 5 okresu przerwy w nauce uprawniającej do zwolnienia studenta z wyrównania różnic w planie i programie studiów,

l) inną niż określona w § 56 ust. 6 niniejszego Regulaminu formę egzaminu licencjackiego/inżynierskiego.

3. Zatwierdzone przez Senat uchwały rad wydziału, o których mowa w ust. 1 lit. b-k i w ust. 2, stanowią załączniki do Regulaminu studiów.
4. Uchwały rad wydziału w sprawach wymienionych w ust. 1 lit. b-k i w ust. 2 przedkładane są Senatowi co najmniej na pięć miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego.

§ 6

Organy samorządu studenckiego uczestniczą w podejmowaniu decyzji w sprawach związanych z procesem kształcenia i wychowania młodzieży na zasadach określonych w Statucie UŁ oraz w Regulaminie studiów.

§ 7

1. Wybitnie uzdolniony uczeń może za zgodą Dziekana uczestniczyć w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunku zgodnym z uzdolnieniami. Jeżeli zajęcia na wydziale odbywają się w godzinach zajęć szkolnych ucznia, warunkiem udziału jest ponadto zgoda dyrektora jego szkoły.
2. Uczeń może uzyskać zaliczenie zajęć. Do zaliczania zajęć stosuje się odpowiednio zasady obowiązujące studentów. Dziekan, na wniosek prowadzącego zajęcia, może odmiennie określić zasady zaliczania.

§ 8

Odpłatność za usługi edukacyjne określają odrębne zarządzenia Rektora UŁ.

II. PRAWA I OBOWIĄZKI STUDENTA. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA [§ 9-19]

§ 9

Student ma prawo do:

- a) poszanowania godności osobistej przez każdego członka społeczności akademickiej,
- b) rozwijania własnych zainteresowań naukowych, kulturalnych, sportowych, turystycznych w ramach możliwości organizacyjnych UŁ,
- c) zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich, w szczególności w kołach naukowych oraz w zespołach artystycznych i sportowych,
- d) ochrony zdrowia, pomocy materialnej, uzyskiwania nagród i wyróżnień na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie oraz w odrębnych przepisach.

§ 10

1. Student ma obowiązek:

- a) postępować zgodnie z treścią ślubowania, Statutem UŁ, Regulaminem studiów oraz innymi przepisami obowiązującymi w UŁ, a w szczególności dbać o godność studenta i dobre imię UŁ,
 - b) wykorzystywać możliwości kształcenia stwarzane przez UŁ, a w szczególności:
 - uczestniczyć w zajęciach zgodnie z Regulaminem studiów oraz
 - składać egzaminy, odbywać praktyki zawodowe i wypełniać inne wymagania przewidziane w programie studiów,
 - c) przestrzegać dobrych obyczajów akademickich,
 - d) szanować wszystkich członków wspólnoty akademickiej,
 - e) szanować mienie uczelni, terminowo regulować zobowiązania wobec UŁ, w szczególności zobowiązania finansowe.
2. Za czyn uchybiający godności studenta oraz za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni, w tym za naruszenie praw autorskich, student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 11

1. Po wpisaniu na listę studentów danego kierunku i nie później niż w terminie 14 dni od rozpoczęcia zajęć, student obowiązany jest podpisać umowę w sprawie opłat za usługi edukacyjne w Uniwersytecie Łódzkim.
2. Każdemu studentowi zakłada się konto poczty elektronicznej w domenie uniwersyteckiej, do którego otrzymuje dane dostępowe w postaci adresu (login) i hasła. Login i hasło są podstawowymi danymi do logowania się do innych systemów na UŁ (USOSWEB, WiFi eduroam).
3. Student w kontaktach z Uniwersytetem Łódzkim ma obowiązek posługiwania się wyłącznie adresem poczty elektronicznej, o którym mowa w ust 2. Uniwersytet Łódzki przekazuje korespondencję elektroniczną do studenta na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w ust 2.
4. Student jest zobowiązany do zapoznania się i przestrzegania regulaminu poczty UŁ.
- 4a. Student jest zobowiązany regularnie sprawdzać pocztę elektroniczną z częstotliwością pozwalającą na utrzymywanie bieżących kontaktów z UŁ.

§ 12

1. Student jest zobowiązany niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 30 dni, powiadomić właściwy dziekanat o zmianie stanu cywilnego, imienia lub nazwiska, adresu zamieszkania, adresu korespondencyjnego, numeru telefonu. W razie zaniedbania tego obowiązku pisma dostarczone pod dotychczasowy adres korespondencyjny będą przez UŁ traktowane jako prawidłowo dostarczone.
2. Student cudzoziemiec jest zobowiązany niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 30 dni, powiadomić właściwy dziekanat i Biuro Współpracy z Zagranicą o wydaniu bądź odmowie wydania nowego dokumentu potwierdzającego:
 - 1) legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) ubezpieczenie zdrowotne w postaci Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego, powszechne ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych albo pokrycie przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 13

1. Student jest zobowiązany zaliczyć szkolenia z zakresu bhp oraz szkolenia z zakresu prawa autorskiego niezwłocznie po rozpoczęciu studiów, nie później jednak niż do końca pierwszego semestru/ roku studiów.
2. Niezaliczenie w terminie szkolenia wskazanego w ust. 1 powoduje niezaliczenie semestru/roku, bez możliwości uzyskania wpisu warunkowego.
3. Na kierunku, którego program studiów przewiduje szkolenie biblioteczne, student zobowiązany jest do jego zaliczenia do końca semestru/roku określonego w planie studiów.

§ 14

1. Student jest zobowiązany do terminowego uzyskiwania zaliczeń, składania egzaminów i wypełniania innych obowiązków związanych z tokiem studiów.
2. Rada Wydziału ustala zasady realizacji obowiązku uczestniczenia przez studenta w poszczególnych rodzajach zajęć.
3. Nieobecność studenta na zajęciach może być usprawiedliwiona zaświadczeniem lekarskim o czasowej niezdolności do uczestnictwa w zajęciach lub innymi wiarygodnymi przyczynami uznanymi przez prowadzącego zajęcia.
4. Usprawiedliwienie nieobecności u prowadzącego zajęcia powinno nastąpić niezwłocznie po ustąpieniu przyczyny nieobecności. Prowadzący zajęcia określa wówczas sposób i termin wyrównania zaległości.
5. Prowadzący zajęcia może odmówić prawa wyrównania zaległości spowodowanych nieobecnością albo określić tryb odmienny od przewidzianego rozkładem zajęć, w szczególności jeśli wyrównanie zaległości wymagałoby zorganizowania dodatkowych zajęć. O takich warunkach prowadzący powiadamia studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

§ 15

1. Student uczestniczący w pracach badawczych prowadzonych na UŁ może na ich podstawie uzyskać zaliczenie niektórych zajęć z przedmiotu, z którym tematycznie związana jest dana praca. Decyzje w tej sprawie podejmuje Dziekan na podstawie opinii prowadzącego dany przedmiot oraz kierownika prac badawczych, w których uczestniczył student.
2. Udział studenta w pracach obozu naukowego może być podstawą zaliczenia w całości lub w części wybranych zajęć.

§ 16

Student może być zobowiązany do poddania się procedurze antyplagiatowej w zakresie wszystkich prac pisemnych realizowanych na studiach. W zakresie prac dyplomowych student jest zobowiązany do poddania się procedurze antyplagiatowej z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Procedurę antyplagiatową określa zarządzenie Rektora.

§ 17

1. Dla studentów pierwszego roku powoływani są opiekunowie roku. Mogą być także powoływani opiekunowie grup studenckich. Funkcja opiekuna roku może być sprawowana do końca toku studiów danego rocznika studentów. Opiekunów powołuje Dziekan spośród doświadczonych nauczycieli akademickich, określa czas pełnienia ich funkcji i sprawuje nadzór nad ich działalnością.
2. Opiekunowie zaznajamiają studentów z regulaminem studiów na Uniwersytecie Łódzkim. Do zadań opiekunów należy również pomoc studentom w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno-bytowych.

§ 18

1. Studentowi wyróżniającemu się bardzo dobrymi wynikami w nauce i wzorowym wypełnianiem swoich obowiązków mogą być przyznane nagrody i wyróżnienia Uniwersytetu Łódzkiego:
 - list gratulacyjny Rektora,
 - medal za chlubne studia.
2. Szczegółowy tryb przyznawania nagród i wyróżnień określa zarządzenie Rektora.

§ 19

Student, który ukończył studia albo został skreślony z listy studentów przed odebraniem dokumentów złożonych oraz wystawionych przez uczelnię wypełnia elektroniczną kartę obiegową.

III. PODEJMOWANIE STUDIÓW [§ 20-28]

§ 20

1. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie rekrutacji w trybie określonym przez zasady przyjęć na studia, uchwalone przez Senat UŁ.
2. Przyjęcie na studia odbywa się również przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej oraz na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w trybie określonym odrębnymi przepisami.
3. Rozpoczęcie studiów i nabycie praw studenta następuje z chwilą złożenia ślubowania, którego treść określa Statut Uniwersytetu Łódzkiego. Złożenie ślubowania powinno nastąpić w formie uroczystej podczas immatrykulacji studentów. Potwierdzenie złożenia ślubowania składane jest niezwłocznie na piśmie we właściwym dziekanacie

lub w formie elektronicznej po uwierzytelnieniu studenta w uczelnianym systemie teleinformatycznym. Obowiązującą na Wydziale formę potwierdzenia złożenia ślubowania określa Dziekan.

§ 21

1. Na pierwszy semestr/rok studiów student może być przyjęty tylko w drodze postępowania rekrutacyjnego, z zastrzeżeniem § 20 ust. 2 niniejszego regulaminu, w zakresie potwierdzania efektów uczenia się.
2. W szczególnych przypadkach za zgodą Dziekana wydziału przyjmującego student może zmienić kierunek studiów na UŁ.
3. Zmiana kierunku może nastąpić po zaliczeniu roku lub semestru na kierunku, na którym student rozpoczął studia.
4. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.

§ 22

1. Student może zostać przyjęty na dodatkowy kierunek studiów wyłącznie od pierwszego roku, z uwzględnieniem § 21 ust. 1.
2. Studia na kierunku podstawowym i kierunkach dodatkowych odbywają się niezależnie od siebie i podlegają wszystkim przepisom wynikającym z niniejszego regulaminu.

§ 23

1. W uzasadnionych przypadkach za zgodą Dziekana przyjmującego student studiujący na tym samym lub pokrewnym kierunku studiów może przenieść się ze studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne i odwrotnie. Dotyczy to w szczególności przypadków wynikających z powodów zdrowotnych, losowych, opieki nad bliskimi osobami z niepełnosprawnościami lub z powodu odbywania studiów na innych kierunkach poza UŁ.
2. Odrębne zasady przenoszenia studentów ze studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne lub odwrotnie, obowiązujące na całym wydziale lub na poszczególnych kierunkach określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
3. W przypadku przeniesienia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, Dziekan określa tryb i terminy uzupełnienia różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.

§ 24

Student UŁ może przenieść się do innej szkoły wyższej, jeśli wypełni zobowiązania w stosunku do UŁ, potwierdzone kartą obiegową. Przeniesienie się przez studenta do innej szkoły wyższej jest możliwe po uregulowaniu opłat związanych z tokiem studiów. Student, który zaliczył na UŁ przynajmniej jeden semestr lub (w przypadku rozliczenia

rocznego) rok studiów, może na własną prośbę otrzymać od Rektora informacje dotyczące przebiegu jego studiów.

§ 25

1. Student innej szkoły wyższej, na swój wniosek złożony w formie pisemnej, może zostać przyjęty do UŁ przez przeniesienie na ten sam lub pokrewny kierunek studiów. Student powinien mieć zaliczony co najmniej jeden semestr/rok studiów. O przyjęciu decyduje Dziekan; w przypadku odmowy wydawana jest decyzja administracyjna. Przed wyrażeniem zgody na przyjęcie Dziekan ustala, czy student wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.
- 1a. Odrębne zasady przenoszenia studentów z innej uczelni, obowiązujące na całym wydziale lub na poszczególnych kierunkach określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
2. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z planu i programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.
3. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do studentów przenoszonych z zagranicznej szkoły wyższej do UŁ.

§ 26

1. Osoba, która po zaliczeniu pierwszego lub wyższego semestru/roku studiów w UŁ została skreślona z listy studentów, może ubiegać się o wznowienie studiów na tym samym lub pokrewnym kierunku.
2. Osoba, która została wydalona z uczelni, może ubiegać się o wznowienie studiów w UŁ na tym samym lub pokrewnym kierunku, jeśli nastąpiło zatarcie kary na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
- 2a. Wznowienie studiów może nastąpić wyłącznie po wniesieniu zaległych opłat związanych z odbywaniem studiów.
3. Decyzję o wznowieniu studiów podejmuje na wniosek studenta Dziekan. Po wznowieniu studiów przez studenta Dziekan określa semestr/rok, na który student zostaje przyjęty, oraz terminy i tryb wyrównania ewentualnych różnic w programie studiów, kierując się osiągniętymi przez studenta efektami uczenia się. Po wznowieniu student studiuje według aktualnie obowiązującego programu studiów.

§ 27

Decyzje związane ze zmianą kierunku studiów lub uczelni oraz wznowieniem studiów winny być podjęte przed rozpoczęciem semestru/roku, na który student ma być wpisany. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, a także po uwzględnieniu wymagań procesu dydaktycznego, Dziekan może podjąć decyzje związane ze zmianą kierunku studiów, uczelni lub wznowieniem studiów po rozpoczęciu semestru/roku.

§ 28

1. W przypadku:

- powtarzania roku,
- zmiany kierunku studiów w ramach kierunków występujących w UŁ,
- wznowienia studiów,
- podjęcia studiów po urlopie,
- podjęcia dodatkowych studiów na innym kierunku w ramach kierunków występujących w UŁ,
- zaliczenia przedmiotów na innym kierunku w UŁ,

Dziekan uznaje zaliczone już przedmioty oraz uzyskane w związku z tym oceny oraz punkty ECTS. W przypadku braku ustalonej oceny lub braku przypisania punktów ECTS do przedmiotu Dziekan, kierując się ocenami z zajęć składowych, określa ocenę lub przypisuje punkty ECTS.

2. Podejmując decyzję, Dziekan kieruje się zbieżnością efektów uczenia się przedmiotu, uwzględniając w szczególności brak różnic w treściach programowych danego przedmiotu, formę i wymiar zajęć, formę ich zaliczenia oraz wymagania procesu dydaktycznego.

3. Postanowienia niniejszego paragrafu nie naruszają postanowień § 37.

IV. ORGANIZACJA STUDIÓW [§ 29-34]

§ 29

1. Szczegółową organizację roku akademickiego na UŁ ustala corocznie Rektor, określając terminy rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, czas trwania sesji egzaminacyjnych oraz okresy wakacji. Ustalenia te są podawane w formie zarządzenia, najpóźniej na 90 dni przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego.
2. Rektor może określić wybrane dni jako tzw. dni rektorskie wolne od zajęć dydaktycznych.
3. Dziekan może określić wybrane godziny danego dnia jako tzw. godziny dziekańskie wolne od zajęć dydaktycznych.

§ 30

1. Studia odbywają się według programów, w tym planów studiów, ustalonych przez Senat UŁ, po zasięgnięciu opinii organów wydziałowych samorządu studenckiego. Program studiów ustala Senat nie później niż na trzy miesiące przed rozpoczęciem zajęć i udostępnia w BIP na stronie UŁ w terminie 14 dni od ich przyjęcia.
2. Szczegółowe rozkłady zajęć ustala Dziekan podając je do wiadomości studentom nie później niż tydzień przed rozpoczęciem semestru/roku. Maksymalny wymiar godzin dydaktycznych i maksymalną liczbę egzaminów – nie wyższą niż osiem w ciągu roku akademickiego – dla danego wydziału są określone w odpowiednich załącznikach do Regulaminu studiów. Dziekan może zaplanować realizację poszczególnych

przedmiotów/modułów w systemie blokowym, przy uwzględnieniu właściwej realizacji przewidzianych dla nich form zajęciowych, z możliwością przystąpienia do ich zaliczenia po zakończeniu zajęć.

3. Rozkłady zajęć, o których mowa w ust. 2, winny zawierać wykaz egzaminów i zaliczeń obowiązujących w danym semestrze/roku studiów, a w przypadku określonym w ust. 2 zdanie 3, również terminy skłaniania zaliczeń/egzaminów.

§ 31

1. Organizację praktyk zawodowych określa Rektor w zarządzeniu.
2. Praktyki zawodowe są przedmiotem i stanowią część składową programu studiów.
3. Praktyki zawodowe zaliczane są na ocenę i są objęte punktacją ECTS. Liczba punktów ECTS przypisana za odbycie praktyk określona jest w programie studiów.
4. Praktyki zawodowe organizowane są zgodnie z wytycznymi do sporządzania zasad odbywania studenckich praktyk zawodowych, określonymi w zarządzeniu Rektora.
5. Organizacją oraz zaliczaniem praktyk zawodowych zajmuje się wyznaczony opiekun praktyk we współpracy z Pełnomocnikiem Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych.
- 5a. Na uzasadniony wniosek studenta opiekun kierunkowy praktyk może wyrazić zgodę na realizację praktyk w innej formie, o ile jest ona zgodna ze studiowanym kierunkiem, odbywa się w wymaganym wymiarze czasowym, umożliwia uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów oraz jest zgodna z kierunkowymi zasadami odbywania praktyk. Może to dotyczyć, w szczególności wolontariatu, różnych form zatrudnienia, udziału w pracach obozu naukowego, staży i praktyk zawodowych w ramach programu Erasmus+ lub innych programów mobilności pod warunkiem opracowania dokumentacji z ich realizacji wymaganej dla danego kierunku studiów w zasadach odbywania praktyk.
6. Zasady realizacji ćwiczeń terenowych oraz wytyczne w zakresie tworzenia regulaminów ćwiczeń terenowych przez wydziały UŁ określa Rektor w zarządzeniu. Koszty dojazdu, wyżywienia, i zakwaterowania w czasie trwania ćwiczeń terenowych student pokrywa we własnym zakresie.

§ 32

1. Szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się studenci drugiego roku oraz wyższych lat studiów ze średnią ocen z dotychczasowego toku studiów, o której mowa w § 39 ust. 5, nie mniejszą od określonej dla danego wydziału w odpowiednim załączniku do Regulaminu studiów, mogą ubiegać się o indywidualny plan i program studiów (IPS). Na studiach drugiego stopnia o wskazane w zdaniu poprzedzającym uprawnienie można ubiegać się od drugiego semestru, chyba że załącznik do Regulaminu studiów dla danego wydziału stanowi inaczej. W przypadkach uzasadnionych względami dydaktycznymi, a w szczególności uznanymi przez przyszłego opiekuna naukowego postępami studenta w nauce, Dziekan umożliwia studentowi studiów drugiego stopnia ubieganie się o uzyskanie tego uprawnienia od pierwszego semestru.

2. W przypadkach wyjątkowych o IPS mogą ubiegać się także studenci drugiego semestru pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, w szczególności finaliści i laureaci olimpiad przedmiotowych.
3. IPS umożliwia wzbogacenie wiedzy i umiejętności studenta w ramach studiowanego kierunku lub kierunków pokrewnych oraz – jeśli to możliwe – udział studenta w pracach naukowo-badawczych prowadzonych na UŁ.
4. Decyzje w sprawie przyznania IPS podejmuje Dziekan na wniosek studenta. W przypadkach określonych w ust. 2 Dziekan podejmuje decyzję na wniosek studenta po uzyskaniu zgody Rady Wydziału.
5. IPS jest realizowany pod kierunkiem opiekuna naukowego powołanego przez Dziekana z zastrzeżeniem ust. 6. Opiekunem naukowym studenta, studiującego według IPS, może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a za zgodą Rady Wydziału – nauczyciel akademicki ze stopniem doktora.
6. W przypadku realizacji grupowego projektu naukowo-badawczego Dziekan może powołać jednego opiekuna naukowego dla grupy studentów.
7. Dziekan zatwierdza IPS opracowany przez studenta w porozumieniu z opiekunem naukowym.
8. IPS może określać:
 - a) zamianę niektórych przedmiotów na inne, uwzględniając jednak wymagania wynikające z programu studiów i przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie kształcenia; łączna liczba obowiązkowych zaliczeń i egzaminów nie może w takim przypadku być niższa niż przewidziana zwykłym tokiem studiów,
 - b) rozszerzenie efektów uczenia się określonych w programie studiów,
 - c) indywidualny harmonogram studiów, to znaczy określenie semestrów, w których obowiązują poszczególne zaliczenia, egzaminy i praktyki zawodowe,
 - d) skrócenie okresu studiów przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie studiów.
9. Student nierealizujący należycie IPS może być, na wniosek opiekuna naukowego, skierowany przez Dziekana do kontynuowania studiów w zwykłym trybie. Student może również z własnej inicjatywy zrezygnować z kontynuowania indywidualnego planu i programu studiów. Dziekan określa wówczas terminy uzyskania brakujących zaliczeń i złożenia brakujących egzaminów oraz wypełnienia innych obowiązków przewidzianych na danym kierunku studiów.

§ 33

1. Studenci przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się studiuja według zasad określonych w niniejszym regulaminie, z zastrzeżeniem ust. 2-5.
2. Dane studentów, o którym mowa w ust. 1, wprowadza do systemu USOS właściwy dziekanat.

3. Dziekan, najpóźniej na siedem dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze/roku, na który został przyjęty student, wyznacza na cały okres studiów opiekuna naukowego spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej podstawowej jednostce organizacyjnej, który będzie pełnił rolę doradcy studenta przez cały okres studiów w sprawach związanych z realizacją indywidualnego planu studiów (IPLS).
4. Opiekun naukowy w porozumieniu ze studentem opracowuje indywidualny plan studiów (IPLS) na podstawie planu studiów kierunku, na który student został przyjęty. IPLS uwzględnia zaliczone studentowi w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się punkty ECTS.
5. Dziekan zatwierdza IPLS dla danego studenta nie później niż w ciągu tygodnia od rozpoczęcia zajęć w danym semestrze/roku.

§ 34

1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dziekan może przyznać studentowi na jego wniosek prawo do indywidualnej organizacji studiów (IOS), z zastrzeżeniem ust. 2. Może to dotyczyć w szczególności udokumentowanych przypadków:
 - a) zdrowotnych, w tym związanych z niepełnosprawnościami,
 - b) losowych,
 - c) opieki nad bliskimi osobami z niepełnosprawnościami,
 - d) związanych z okresowym odbywaniem studiów poza UŁ.
2. Na wniosek złożony przez studentkę w ciąży lub studenta będącego rodzicem Dziekan przyznaje IOS na określonym kierunku studiów stacjonarnych, a na wniosek złożony przez sportowca Dziekan przyznaje IOS na określonym kierunku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.
3. Dziekan udziela zgody na IOS na okres danego semestru/roku akademickiego lub na czas trwania mobilności krótkoterminowej studenta. Studentom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz studentom, o których mowa w ust. 2, zgoda może być udzielona na cały okres studiów – stosownie do treści złożonego wniosku. Przed udzieleniem studentowi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności zgody na IOS Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych.
4. IOS polega na określeniu przez Dziekana, w porozumieniu z prowadzącymi poszczególne zajęcia dydaktyczne, indywidualnego sposobu realizacji i rozliczania planu studiów w danym semestrze/roku akademickim. IOS nie może oznaczać zwolnienia studenta z obowiązku osiągnięcia tych samych efektów uczenia się oraz uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, może natomiast oznaczać pozwolenie na rozliczenie roczne.
5. Pisemne ustalenia wynikające z ust. 4 sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden służy studentowi jako podstawa do realizacji planu studiów, a drugi znajduje się w aktach studenta.

V. ZASADY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ECTS [§ 35-37]

§ 35

1. Poza rozliczeniem merytorycznym, wykazanym wynikami wyrażonymi ocenami, okresy studiów na UŁ są rozliczane za pomocą punktów ECTS. Na Uniwersytecie Łódzkim ECTS jest stosowany na wszystkich kierunkach i formach studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.
2. Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie liczby punktów ECTS określonej w programie studiów.

§ 36

1. Przedmioty objęte planem studiów na kierunkach oferowanych przez UŁ mają przypisane punkty ECTS. Oferta dydaktyczna UŁ może również przewidywać przedmioty nieobjęte punktacją, w tym zajęcia z wychowania fizycznego.
2. Liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotów jest określana w programie studiów zgodnie z systemem ustalania wartości punktów ECTS obowiązującym na Wydziale.
3. Student uzyskuje punkty za zaliczone przedmioty. Uzyskane punkty podlegają kumulacji.

§ 37

1. Uniwersytet Łódzki gwarantuje studentowi korzystającemu z programów mobilności w kraju i za granicą (Erasmus+, Edukacja, NAWA, MOST lub innych programów realizowanych w ramach porozumień, w tym w ramach sieci UNIC), uznanie uzyskanych osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na macierzystym kierunku studiów prowadzonych na UŁ lub tworzą indywidualny program studiów.
2. Uniwersytet Łódzki umożliwia studentowi przenoszącemu się do UŁ z innej uczelni krajowej lub zagranicznej uznanie uzyskanych osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na UŁ.
3. Efektom uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ. W przypadku programu Erasmus+ lub innych programów realizowanych w ramach porozumień, uznaje się punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej. Wszystkie punkty ECTS uzyskane przez studenta w innej uczelni w ramach programu Erasmus+ lub innego programu mobilności wymagają rozliczenia niezależnie od formy realizacji zajęć (stacjonarne, zdalne, mieszane).
4. Merytorycznego rozliczenia studenta w zakresie, o którym mowa w ust. 1-2, dokonuje Dziekan. Rozliczenie wykazywane jest na karcie generowanej przez system USOS. Dane dotyczące zaliczonych komponentów programu studiów i wyników kształcenia studenta na uczelni partnerskiej są wpisywane do systemu USOS przez osoby wyznaczone przez Dziekana. Osiągnięcia uzyskane przez studenta w ramach

programu mobilności, w tym nazwy przedmiotów w oryginalnym brzmieniu, wykazywane są w suplemencie do dyplomu.

5. Uniwersytet Łódzki gwarantuje studentowi przenoszącemu się z UŁ do innej uczelni krajowej lub zagranicznej udostępnienie wykazu osiągnięć (punktów ECTS i ocen) zgodnie z programem studiów oraz efektami uczenia się na danym kierunku studiów.
6. Dziekan może przekazać kompetencje do przygotowania decyzji określone w ust. 3 i 4 wydziałowemu albo kierunkowemu koordynatorowi ECTS lub wydziałowemu koordynatorowi ds. programów wymiany międzynarodowej.
7. Część lub całość danego okresu studiów w ramach programów mobilności może odbyć się w formie zdalnej lub mieszanej, przy czym forma powinna wynikać z określonego porozumienia (np. w ramach programu Erasmus+, oferty uczelni sieci UNIC) albo z przyjętego dla danego cyklu dydaktycznego programu studiów.
8. Udział studentów uczestniczących w programach mobilności zakłada możliwość składania zaliczeń, egzaminów przedmiotowych oraz egzaminów dyplomowych zdalnie (poza siedzibą uczelni lub jej filią).
9. Student biorący udział w programie mobilności krótkoterminowej (zdalnej lub mieszanej) w przypadku braku możliwości uczestnictwa w zajęciach w UŁ w trakcie mobilności może złożyć wniosek o IOS, o którym mowa w § 34 niniejszego Regulaminu.

VI. ZALICZENIE SEMESTRU/ROKU STUDIÓW [§ 38-47]

§ 38

1. Ostatecznym terminem zaliczenia semestru letniego oraz roku studiów, dla studiów kończących się w semestrze letnim, jest 30 września; ostatecznym terminem zaliczenia semestru zimowego oraz roku studiów, dla studiów kończących się w semestrze zimowym, jest ostatni dzień sesji poprawkowej semestru zimowego. Ostateczny termin zaliczenia semestru zimowego ustala Rektor UŁ w zarządzeniu o podziale roku akademickiego. Rozliczenie każdego semestru/roku powinno nastąpić w sposób wyznaczony przez Dziekana.
2. W UŁ okresem zaliczeniowym jest semestr, a w przypadku jednolitych studiów magisterskich lub studiów niestacjonarnych – semestr albo rok. W przypadku kierunków studiów prowadzonych w formie stacjonarnych studiów pierwszego lub drugiego stopnia w odniesieniu do drugiego i kolejnych lat studiów w uzasadnionych przypadkach okresem zaliczeniowym może być rok – zgodnie z odpowiednim załącznikiem do Regulaminu studiów.
3. Zaliczenie przedmiotów do wyboru odbywa się na zasadach zaliczania przedmiotów obowiązkowych.
4. Student, który spełnił kryteria zaliczenia semestru/roku, zostaje wpisany na kolejny semestr/rok studiów.

5. Student, który uzyskał wpis na kolejny semestr/rok studiów, mimo nieosiągnięcia potrzebnej liczby punktów ECTS (zaliczenie warunkowe), ma obowiązek uzupełnienia braku w wyznaczonym terminie i na zasadach określonych przez Dziekana.
6. Student, który nie uzyskał w semestrze/roku minimalnej liczby punktów, określonej dla danego wydziału w odpowiednim załączniku do Regulaminu studiów, potrzebnej do zaliczenia warunkowego lub nie zaliczył określonych w tym załączniku przedmiotów, nie zalicza tego semestru/roku i ma prawo, za zgodą Dziekana, do ponownego wpisania na ten sam semestr/rok studiów celem jego powtarzania. Szczegółowe zasady powtarzania semestru/roku ustala Dziekan, określając w szczególności zakres różnic programowych wynikających z aktualnego programu studiów, do których wyrównania student jest zobowiązany.
7. Za zgodą Dziekana, i na warunkach przez Dziekana ustalonych, student poza przedmiotami objętymi planem semestru/roku studiów, na który jest wpisany, może zaliczać przedmioty na poczet dalszego toku studiów, z zastrzeżeniem sekwencji przedmiotów określonej w odpowiednim załączniku do Regulaminu studiów. Student jest związany wyborem przedmiotu dokonany na początku semestru/roku studiów, nie później niż w drugim tygodniu po rozpoczęciu zajęć lub w innym terminie określonym przez Dziekana. Student, który zaliczył wszystkie przedmioty objęte planem studiów semestru/roku, na który jest wpisany, a ponadto zaliczył wszystkie przedmioty objęte planem studiów wymagane w kolejnym semestrze/roku, uzyskuje zaliczenie tego semestru/roku i zostaje wpisany bezpośrednio na odpowiednio wyższy semestr/rok studiów. Student studiów, za które UŁ pobiera opłaty, który zaliczył wszystkie przedmioty z roku, na który jest wpisany, i przedmioty z kolejnego roku, może być wpisany na wyższy rok po uregulowaniu opłat za wszystkie zaliczone semestry/lata studiów.
8. Student skierowany na powtarzanie semestru/roku ma prawo, za zgodą Dziekana, i na warunkach przez Dziekana ustalonych, zaliczać przedmioty objęte planem studiów wyższego semestru/roku z zastrzeżeniem zachowania ustalonej w odpowiednim załączniku do Regulaminu studiów sekwencji przedmiotów. Student jest związany wyborem przedmiotu dokonany na początku semestru/roku studiów, nie później niż w drugim tygodniu po rozpoczęciu zajęć lub w innym terminie określonym przez Rektora. Zaliczenie powtarzanego semestru/roku studiów może jednak nastąpić pod warunkiem zaliczenia wszystkich brakujących przedmiotów lub w trybie zaliczenia warunkowego. Student powtarzający, który zaliczył wszystkie przedmioty objęte planem studiów powtarzanego semestru/roku, a ponadto przedmioty wymagane w kolejnym semestrze/roku uzyskuje zaliczenie tego semestru/roku i zostaje wpisany bezpośrednio na odpowiednio wyższy semestr/rok studiów. Student studiów, za które UŁ pobiera opłaty, który zaliczył wszystkie przedmioty z powtarzanego semestru/roku i przedmioty z kolejnego semestru/roku, może być wpisany na odpowiednio wyższy semestr/rok po uregulowaniu opłat za wszystkie zaliczone semestry/lata studiów.

9. Egzaminy i zaliczenia kończące przedmiot (związane z wystawieniem oceny z przedmiotu), z zastrzeżeniem § 30 ust. 2 zdanie 3, odbywają się w okresie sesji egzaminacyjnej, a przed sesją egzaminacyjną wyłącznie za zgodą prowadzącego zajęcia, zaś w przypadku lektoratów języka obcego nowożytnego – za zgodą dyrektora Studium Języków Obcych UŁ. Zajęcia składowe, będące częścią przedmiotu wieloskładnikowego, jeżeli program studiów przewiduje odrębne ich zaliczenie, zalicza się, co do zasady, przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej; w uzasadnionych przypadkach koordynator przedmiotu może na wniosek studenta wyrazić zgodę na przeprowadzenie takich zaliczeń w okresie sesji egzaminacyjnej. Przystąpienie studenta do egzaminu z przedmiotu wieloskładnikowego musi być zawsze poprzedzone zaliczeniem wszystkich zajęć składowych z tego przedmiotu. Studentowi należy umożliwić odpowiednio wcześniejsze zaliczenie zajęć składowych przedmiotu wieloskładnikowego przed terminem egzaminu z takiego przedmiotu. Inne zasady uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów obowiązujące na wydziale może określać odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
10. Prowadzący zajęcia umożliwi uzyskanie zaliczenia lub zdawanie egzaminu poza sesją, jeśli student studiuje według IPS albo korzysta z IOS.
11. Dokumentowanie przebiegu studiów w UŁ dokonywane jest w:
- 1) protokołach zaliczenia przedmiotu sporządzanych w postaci elektronicznej w systemie USOS,
 - 2) kartach okresowych osiągnięć studenta w formie wydruków dokumentów elektronicznych z systemu USOS.
12. Oceny z przedmiotów, a w przypadku przedmiotów kończących się egzaminem oddzielnie oceny wystawione w terminie pierwszym i w terminie poprawkowym, wpisywane są do dokumentów określonych w ust. 11.
13. Prowadzący zajęcia wpisuje do protokołu w systemie USOSweb wszystkie wystawione oceny niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu siedmiu dni od dnia przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu; wpisu należy dokonać najpóźniej w ostatnim dniu sesji poprawkowej. Jeżeli w skład przedmiotu wieloskładnikowego wchodzi odrębnie oceniane formy zajęć składowych, ocena z przedmiotu obliczana jest w sposób określony przez koordynatora przedmiotu. Koordynator wprowadza ocenę z przedmiotu do protokołu ogólnego w systemie USOSweb niezwłocznie, najpóźniej w ostatnim dniu sesji poprawkowej zaś w przypadku studiów niestacjonarnych zaocznych nie później niż w ciągu 7 dni od zakończenia sesji poprawkowej.
14. W przypadku, gdy student nie stawił się w wyznaczonym pierwszym terminie na egzamin lub do końca sesji poprawkowej nie uzyskał zaliczenia przedmiotu, prowadzący zajęcia nie później niż w ostatnim dniu sesji poprawkowej wpisuje do protokołu w systemie USOSweb ocenę niedostateczną.
15. (uchylony)
16. Zaliczenia roku lub semestru dokonuje Dziekan na podstawie dokumentów określonych w ust. 11.

§ 39

1. Wszystkie przedmioty kończą się wystawieniem oceny.
2. Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następujące oceny pozytywne:
 - bardzo dobry - 5,0
 - dobry plus - 4,5
 - dobry - 4,0
 - dostateczny plus - 3,5
 - dostateczny - 3,0oraz ocenę negatywną:
 - niedostateczny - 2,0.
3. W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem, wystawia się oddzielnie ocenę w terminie pierwszym i w terminie poprawkowym. W przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem wystawia się jedną ocenę końcową.
4. W przypadku zajęć składowych, gdy program studiów nie wymaga wystawienia oceny przy zaliczaniu danej formy zajęć, prowadzący oceniając studenta, wpisuje:
 - „zal” – w przypadku zaliczenia zajęć,
 - „nzal” – w przypadku niezaliczenia zajęć.
5. Średnią ocen z całego toku studiów oblicza się jako średnią z wagami określonymi przez wartości odpowiednich punktów ECTS, ze wszystkich uzyskanych w tym okresie ocen z przedmiotu, uwzględniając średnią arytmetyczną ocen wystawionych w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym; średnią ocen z danego semestru/roku studiów oblicza się jako średnią z wagami określonymi przez wartości odpowiednich punktów ECTS ze wszystkich ocen z przedmiotu uzyskanych z przedmiotów przewidzianych w programie studiów jako podstawa wpisu na kolejny semestr/rok studiów, uwzględniając średnią arytmetyczną ocen wystawionych w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym. W przypadku przedmiotu, w skład którego wchodzi odrębnie oceniane formy zajęć składowych, do średniej ocen wlicza się wyłącznie ocenę z przedmiotu.
6. Średnią oblicza się w następujący sposób:
 - a) ocenę z każdego przedmiotu wchodzącego w skład podstawy obliczenia średniej wyrażoną liczbowo (uwzględniając średnią arytmetyczną ocen wystawionych w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym), mnoży się przez przypisaną mu liczbę punktów ECTS;
 - b) uzyskane wyniki mnożenia dodaje się;
 - c) sumę określoną w pkt. b dzieli się przez sumę punktów ECTS ze wszystkich przedmiotów stanowiących podstawę ustalenia średniej;
 - d) wynik zaokrągla się do czterech miejsc po przecinku.Średnią oblicza się według następującego wzoru:

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i p_i}{\sum_{i=1}^n p_i}$$

gdzie:

\bar{X} – ocena średnia,

n – liczba ocen z przedmiotów (ogólna liczba ocen uzyskanych z przedmiotów przewidzianych w programie studiów jako podstawa wpisu na kolejny semestr/rok studiów),

x_i – ocena z przedmiotu lub średnia arytmetyczna z ocen wystawionych z przedmiotu w terminie pierwszym oraz w terminie poprawkowym,

p_i – liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi, za którą student otrzymał ocenę x_i .

7. W przypadku studentów, którzy przenieśli się na dany kierunek z innej uczelni lub z innego kierunku albo zmienili formę studiów w ramach tego samego kierunku, do średniej, o której mowa w ust. 4, wlicza się oceny uznane przez Dziekana kierunku przyjmującego studenta.

§ 40

Szczegółowe wymagania i tryb uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów z poszczególnych przedmiotów i zajęć składowych, a w szczególności forma zaliczenia lub egzaminu, jego zakres oraz wykaz materiałów źródłowych i podręczników niezbędnych do przygotowania się, są ustalane przez kierowników właściwych jednostek dydaktycznych/koordynatorów przedmiotów i podawane do wiadomości studentom przez prowadzącego na pierwszych zajęciach z przedmiotu.

§ 41

W przypadku przedmiotów/zajęć składowych kończących się uzyskaniem zaliczenia, jeżeli student nie wypełni warunków określonych na podstawie § 40, prowadzący zajęcia odmawia ich zaliczenia i wystawia ocenę niedostateczną lub wpisuje „nzał”. Warunki dopuszczalności oraz tryb rozstrzygnięcia odwołania studenta od decyzji o odmowie zaliczenia przedmiotu/zajęć składowych dla danego wydziału określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.

§ 42

1. Egzaminy są składane w czasie sesji egzaminacyjnej. Egzaminy mogą być też składane na zasadach określonych w § 38 ust. 9.
2. Egzamin może być przeprowadzony w formie ustnej, pisemnej (z zastosowaniem zadań otwartych lub zamkniętych) lub w sposób praktyczny, a także w połączeniu tych form, o ile wymaga tego specyfika przedmiotu. Formę egzaminu ustala

koordynator przedmiotu z wyjątkiem egzaminu z nowożytnych języków obcych, którego formę ustala dyrektor Studium Języków Obcych.

- 2a. Egzamin może być również przeprowadzony zdalnie, czyli poza siedzibą uczelni lub poza jej filią, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie i na zasadach przeprowadzania egzaminów zdalnych określonych przez Rektora UŁ w drodze zarządzenia.
3. Dla każdego egzaminu ustalane są dwa terminy: termin pierwszy i termin poprawkowy. Egzamin w terminie poprawkowym nie może się odbyć przed upływem siedmiu dni od dnia ogłoszenia wyniku egzaminu odbytego w terminie pierwszym.
4. Terminy i miejsce egzaminów ustala egzaminator po zasięgnięciu opinii studentów i powiadamia o nich studentów najpóźniej na trzy tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Terminarz sesji jest publikowany w internecie na stronie wydziałowej. Dziekan może określić inne zasady ustalania terminów lub miejsc egzaminów.
5. Student nie może być zobowiązany do zdawania na kierunku podstawowym więcej niż jednego egzaminu w jednym dniu.
6. Na wniosek organów samorządu studenckiego Dziekan deleguje opiekuna roku lub inną osobę jako obserwatora egzaminu.
7. Student zgłaszając się na egzamin, winien mieć zaliczone zajęcia dydaktyczne wchodzące w skład danego przedmiotu, warunkujące przystąpienie do egzaminu.
8. Student przystępujący do egzaminu na wezwanie osoby prowadzącej egzamin w celu weryfikacji jego tożsamości obowiązany jest okazać legitymację studencką, dowód osobisty lub paszport. W przypadku egzaminów przy użyciu środków komunikacji elektronicznej student udostępnia zdjęcie w USOSweb pozwalające egzaminatorowi na sprawdzenie jego tożsamości. Przepis ten stosuje się odpowiednio także do innych sprawdzianów wiedzy lub umiejętności przeprowadzanych w toku studiów.
9. Student, który otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną w pierwszym terminie ma prawo zdawania egzaminu poprawkowego.
10. Student, który nie przystąpił do egzaminu z uzasadnionych przyczyn, określonych w § 14 ust. 3, zachowuje prawo do zdawania egzaminu w innym dniu wyznaczonym przez egzaminatora w ramach sesji egzaminacyjnej, pod warunkiem zgłoszenia się do egzaminatora niezwłocznie po ustąpieniu przyczyny nieobecności.
11. Student nie traci prawa do składania egzaminu w pierwszym terminie lub w terminie poprawkowym, jeżeli egzamin w wyznaczonym uprzednio terminie nie odbył się z powodu nieobecności egzaminatora. Wyznaczenie nowego terminu nie może kolidować z terminami innych egzaminów studenta przewidzianych planem sesji egzaminacyjnej.
12. W przypadku, gdy przeprowadzenie egzaminu przez egzaminatora danego przedmiotu jest niemożliwe, kierownik właściwej jednostki dydaktycznej wyznacza na egzaminatora innego nauczyciela akademickiego.

§ 43

1. W przypadku wystąpienia bezpośrednio przed rozpoczęciem sesji lub w czasie jej trwania zdarzeń, które uniemożliwiają składanie egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot w terminach sesji egzaminacyjnej, a w szczególności w przypadku choroby studenta, zdarzenia losowego, urodzenia dziecka lub sprawowania nad nim opieki albo wystąpienia innych uzasadnionych powodów, student ma prawo na swój wniosek ubiegać się o przesunięcie terminów składania egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot.
2. O przesunięciu terminów składania egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot decyduje Dziekan na podstawie wniosku studenta oraz przedłożonych przez niego dokumentów.
3. Termin składania egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot na zasadach określonych wyżej, nie może być przesunięty przez Dziekana więcej niż o jeden miesiąc od końca okresu rozliczeniowego na danym kierunku studiów. W uzasadnionych przypadkach Rektor może przesunąć termin składania egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot, nie więcej jednak niż o kolejny miesiąc, z zastrzeżeniem postanowienia § 54 ust. 3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza związanych z ograniczeniem lub zawieszeniem funkcjonowania uczelni, Rektor może przesunąć termin składania egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot, nie więcej jednak niż do ostatniego dnia kolejnego semestru studiów.

§ 44

1. Jeżeli w terminie poprawkowym student otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną i zaszły okoliczności wskazujące na nieprawidłowy przebieg egzaminu, Dziekan na wniosek studenta uzasadniony tymi okolicznościami, złożony w ciągu siedmiu dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub z własnej inicjatywy – może zarządzić egzamin komisyjny. Egzamin komisyjny powinien się odbyć w ciągu dziesięciu dni od daty podjęcia decyzji przez Dziekana.
2. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją złożoną z:
 - a) Dziekana lub upoważnionego przez niego nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego jako przewodniczącego komisji,
 - b) dwóch specjalistów z zakresu przedmiotu objętego egzaminem lub przedmiotu pokrewnego.

Uczestnikiem egzaminu komisyjnego, na prawach obserwatora, może być nauczyciel akademicki, który wystawił weryfikowaną ocenę. Jako obserwatorzy w egzaminie mogą uczestniczyć także: przedstawiciel samorządu studenckiego i opiekun roku oraz osoba wskazana przez studenta. Egzamin może się odbyć pomimo nieobecności przedstawiciela samorządu studenckiego, opiekuna roku albo obserwatora wskazanego przez studenta.

3. O wyniku egzaminu komisja decyduje większością głosów. Decyzja komisji jest ostateczna.
4. Ocena z egzaminu komisyjnego zastępuje ocenę, od której student się odwołał.

§ 45

W przypadku przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia w formie pisemnej oceniona praca pisemna powinna być udostępniona studentowi na jego wniosek. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia.

§ 46

1. Dziekan w drodze decyzji administracyjnej skreśla studenta z listy studentów w przypadku:
 - a) niepodjęcia studiów,
 - b) rezygnacji ze studiów,
 - c) niezłożenia pracy dyplomowej przed upływem terminu wynikającego z § 54 ust. 4,
 - d) niezłożenia egzaminu dyplomowego,
 - e) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni.
2. Student rezygnujący ze studiów w Uniwersytecie Łódzkim składa na piśmie oświadczenie o rezygnacji ze studiów właściwemu Dziekanowi. Decyzja w sprawie skreślenia studenta z listy studentów w związku z rezygnacją ze studiów wydawana jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni od złożenia oświadczenia, o którym wyżej mowa.
3. Dziekan w drodze decyzji administracyjnej może skreślić studenta z listy studentów w przypadku:
 - a) stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach,
 - b) stwierdzenia braku postępów w nauce,
 - c) niezyskania zaliczenia semestru/roku i niezyskania zgody Dziekana na powtarzanie semestru/roku,
 - d) niewniesienia w terminie opłat związanych z odbywaniem studiów i niezyskania zwolnienia z tej opłaty.
- 3a. W przypadku skreślenia studenta cudzoziemca ze studiów w UŁ, z chwilą gdy decyzja o skreśleniu stała się ostateczna, Dziekan niezwłocznie wystawia zawiadomienie o skreśleniu studenta cudzoziemca ze studiów na wzorze określonym odrębnym zarządzeniem Rektora. Zawiadomienie w dwóch egzemplarzach jest przekazywane do Biura Współpracy z Zagranicą.
4. Od decyzji administracyjnych wydawanych przez Rektora lub z upoważnienia Rektora przez Dziekana służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 47

1. Studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego, a także

prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej. Rozumie się przez to również uzyskiwanie zaliczeń oraz składanie egzaminów przy wsparciu asystenta lub tłumacza języka migowego, zgodnie z regulaminem Akademickiego Centrum Wsparcia, określonym w zarządzeniu Rektora UŁ. Przed udzieleniem studentowi ze szczególnymi potrzebami zgody na odbywanie egzaminów i zaliczeń w formie alternatywnej Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora UŁ ds. Osób z Niepełnosprawnościami, przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych.

2. Formy wsparcia dla studentów ze szczególnymi potrzebami określa regulamin przyznawania wsparcia, określony w zarządzeniu Rektora UŁ.

VII. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE ZAJĘĆ I STUDIÓW POZA KIERUNKIEM PODSTAWOWYM I W INNEJ UCZELNI [§ 48-49]

§ 48

1. W ramach studiów na kierunku podstawowym student ma prawo uczestniczyć w wybranych zajęciach na innym kierunku, wydziale lub innej uczelni, w tym w ramach sieci UNIC (Opened Courses UNIC). Zgodę na uczestniczenie studenta w wybranych zajęciach udziela Dziekan kierunku podstawowego studenta. Przed rozpoczęciem zajęć student występuje także o wyrażenie zgody na uczestniczenie w nich do Dziekana wydziału lub przedstawiciela innej uczelni, organizujących te zajęcia, który udziela jej po zasięgnięciu opinii nauczyciela akademickiego prowadzącego te zajęcia. W przypadku zajęć z innego kierunku lub innego wydziału student jest związany wyborem przedmiotu, a uzyskana ocena jest uwzględniona przy obliczaniu średniej ocen.
2. Zaliczenie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć przedmiotu, z którego w tym samym lub wyższym zakresie student odbywa zajęcia na kierunku podstawowym.

§ 49

1. Student może osiągnąć wybrane efekty uczenia się, przewidziane programem studiów w innej uczelni, krajowej lub zagranicznej.
2. Warunki zaliczenia efektów uczenia się w innej uczelni określa umowa między studentem i UŁ, między UŁ i inną uczelnią albo między studentem, UŁ i inną uczelnią. Dziekan może uzależnić zawarcie umowy od okazania pisemnej zgody innej uczelni.
3. Jeżeli część efektów uczenia się jest realizowana w innej uczelni w ramach międzynarodowego programu wymiany studentów, wszystkie warunki określone w programie studiów winny zostać spełnione, aby student mógł się ubiegać o zaliczenie części planu studiów.

VIII. URLOPY W CZASIE STUDIÓW [§ 50-51]

§ 50

1. W związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka, sprawowaniem nad nim opieki lub posiadaniem statusu sportowca albo z innych uzasadnionych powodów student może ubiegać się o udzielenie urlopu od zajęć oraz urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się nie może być udzielony na okres sesji. Udzielając urlopu Dziekan bierze pod uwagę możliwość zaliczenia przedmiotów przez studenta po zakończeniu urlopu w trybie i na zasadach określonych przez prowadzących zajęcia.
3. Studentce w ciąży, studentowi będącemu rodzicem oraz sportowcowi nie można odmówić zgody na urlop od zajęć oraz urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów.
4. Wniosek o udzielenie urlopu student powinien złożyć na piśmie do Dziekana niezwłocznie po wystąpieniu zdarzenia uzasadniającego udzielenie tego urlopu; jeśli urlop jest przyznawany z powodu narodzin dziecka wraz z wnioskiem student składa odpis aktu urodzenia dziecka.
5. Urlop z powodu choroby jest udzielany na podstawie opinii lekarskiej wydanej przez uprawnionego lekarza z jednostki ochrony zdrowia sprawującej opiekę medyczną nad uczelnią, do której student jest skierowany przez Dziekana. O korzystaniu z urlopu student obowiązany jest powiadomić Dziekanów innych kierunków, na których także odbywa studia. Po zakończeniu cyklu dydaktycznego student nie może uzyskać urlopu zdrowotnego na ten cykl dydaktyczny, o ile nie wykaże, iż okoliczności stanowiące podstawę złożenia wniosku uniemożliwiały jego wcześniejsze złożenie.
6. Urlop z powodu zdarzeń określonych w ust. 1 udzielany jest na czas trwania zdarzenia i jego skutków, z tym że urlop udzielony z innych uzasadnionych powodów nie może być udzielony jednorazowo na okres dłuższy niż jeden rok, z zastrzeżeniem ust 7.
7. Urlop od zajęć może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka albo studentowi będącemu rodzicem na okres jednego roku; jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop może być przedłużony do końca tego semestru.
8. Student może ubiegać się o urlop naukowy w przypadku wyjazdu na studia zagraniczne. Okres urlopu odpowiada okresowi studiów za granicą.
9. Uprawnienia do stypendiów w czasie trwania urlopu naukowego określa odrębny regulamin.

§ 51

1. Najpóźniej na siedem dni przed zakończeniem urlopu student jest obowiązany zgłosić na piśmie swój powrót na studia. Niedotrzymanie wskazanego terminu jest równoznaczne z niepodjęciem studiów.

2. Studenci powracający z urlopów są zobowiązani do wyrównania różnic wynikających z planu i programu studiów w trybie i terminach określonych przez Dziekana.

IX. PRACA DYPLOMOWA (MAGISTERSKA, LICENCJACKA LUB INŻYNIERSKA) [§ 52-55]

§ 52

1. Pracą dyplomową jest kończąca studia praca magisterska oraz – o ile program studiów to przewiduje - praca licencjacka lub inżynierska, potwierdzająca zrealizowanie przez studenta efektów uczenia się wskazanych na odpowiednim seminarium dyplomowym.
2. Praca dyplomowa jest przedstawiona w formie pisemnej monografii, rozprawy, eseju – które mogą zawierać także część projektową – bądź projektu; praca licencjacka lub inżynierska może być przedstawiona także w postaci referatu, projektu lub prezentacji lub innego rodzaju opracowania – w takim jednak wypadku student obowiązany jest sporządzić opis pracy dyplomowej, zawierający opis konstrukcji tematu (plan pracy), założeń badawczych i metodologicznych, głównych elementów treści i bibliografii.
3. Obowiązującą formę pracy dyplomowej na Wydziale może określać odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów; w załączniku mogą zostać określone dodatkowe desygnaty lub przykłady pisemnych opracowań spełniających wymagania pracy dyplomowej.

§ 53

1. Pracę licencjacką/inżynierską student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Pracę magisterską na jednolitych studiach magisterskich lub studiach drugiego stopnia student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Do kierowania pracą magisterską Dziekan może upoważnić nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, a także specjalistę spoza UŁ posiadającego stopień naukowy - po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału.
 - 1a. W przypadku realizacji programu na podstawie umowy z inną uczelnią lub instytutem badawczym możliwe jest ustanowienie w trybie określonym w ust. 2 dodatkowego kierującego pracą z innej uczelni lub instytutu, zwanego dalej dodatkowym kierującym pracą, o ile wynika to z tej umowy. Dodatkowy kierujący pracą ma za zadanie wspieranie studenta przy realizacji części pracy dyplomowej np. części badawczej.
2. Tytuł pracy dyplomowej oraz osobę kierującą pracą zatwierdza Rada Wydziału albo jednostka przez nią wskazana.

3. Na kierunkach eksperymentalnych oraz związanych z pracą w terenie kierownik jednostki dydaktycznej, w której wykonywana jest praca magisterska, może wyznaczyć w porozumieniu z kierującym pracą opiekuna pracy magisterskiej spośród pracowników lub doktorantów jednostki. Do zadań opiekuna należy pomoc w wykonywaniu eksperymentalnej części pracy, w rozwiązywaniu problemów technicznych oraz nadzór nad bezpieczeństwem pracy studenta.
4. Na kierunkach, na których w trakcie studiów następuje podział na specjalności/specjalizacje, student ma prawo wyboru jednej specjalności/specjalizacji i seminarium dyplomowego.
5. Dziekan może ograniczyć prawo wyboru specjalności/specjalizacji i seminarium dyplomowego, jeżeli liczba kandydatów przekracza możliwości dydaktyczne jednostki.
6. Przy ustaleniu tematu pracy dyplomowej należy brać pod uwagę zainteresowania naukowe studenta, a także plany naukowe UŁ.
7. Za pracę dyplomową może być uznana praca powstała w ramach studenckiego ruchu naukowego.
8. Student ma prawo wyboru wykładów monograficznych, zajęć specjalistycznych i seminariów związanych z tematem pracy dyplomowej.
9. W uzasadnionych przypadkach Rada Wydziału może zezwolić na pisanie prac dyplomowych w języku obcym.
10. Na kierunkach prowadzonych w językach obcych, studenci przygotowują pracę dyplomową w języku obcym, w którym prowadzone są studia.
11. Na wniosek studenta lub na podstawie umowy zawartej między zainteresowanym podmiotem a Uniwersytetem Łódzkim i za zgodą Dziekana praca dyplomowa może uzyskać klauzulę poufności.
12. Warunkiem nadania pracy dyplomowej klauzuli poufności jest uzasadnienie powodów utajnienia wskazanych przez zainteresowany podmiot, z którego danych student korzystał przygotowując pracę dyplomową oraz opinia kierującego pracą.
13. Egzemplarz pracy dyplomowej, której decyzją Dziekana, nadano status pracy z klauzulą poufności jest przechowywany w aktach studenta w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieupoważnionym.
14. Dodatkowo praca dyplomowa z klauzulą poufności jest przechowywana w zamkniętej kopercie zawierającej następujące informacje:
 - a) pieczęć UŁ,
 - b) imię i nazwisko studenta,
 - c) numer albumu studenta,
 - d) tytuł i stopień naukowy kierującego pracą,
 - e) datę akceptacji pracy przez kierującego pracą w systemie APD.
15. Praca dyplomowa z klauzulą poufności podlega obowiązkowi wgrania do Archiwum Prac Dyplomowych (APD), natomiast nie jest przekazywana do repozytorium pisemnych prac dyplomowych.

16. Praca dyplomowa z klauzulą poufności podlega ocenie antyplagiatowej z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA).
17. Egzemplarz pracy dyplomowej stanowiący własność studenta, po złożeniu egzaminu dyplomowego nie podlega ochronie przez UŁ.
18. Wzór wniosku o nadanie klauzuli poufności pracy dyplomowej określa Rektor UŁ w drodze zarządzenia.
19. Wzór oświadczenia kierującego pracą i recenzenta pracy dyplomowej o poufności pracy dyplomowej określa Rektor UŁ w drodze zarządzenia.
20. Wzór oświadczenia członków komisji egzaminu dyplomowego o poufności egzaminu dyplomowego określa Rektor UŁ w drodze zarządzenia.

§ 54

1. W ostatnim semestrze lub roku studiów student, który uzyskał zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk w toku studiów, wgrzywa pracę dyplomową do systemu APD, a po jej akceptacji przez kierującego pracą uzyskuje zaliczenie seminarium dyplomowego.
2. Jeżeli student nie uzyskał zaliczenia seminarium dyplomowego z powodu nie wgrania pracy dyplomowej do APD albo braku akceptacji pracy dyplomowej wgranej w systemie APD przez kierującego pracą, ma prawo ubiegać się o przedłużenie terminu zaliczenia seminarium dyplomowego. O przedłużeniu terminu zaliczenia seminarium dyplomowego decyduje Dziekan/Rektor po zasięgnięciu opinii kierującego pracą, zgodnie z zasadą określoną w § 43. Podstawą do złożenia wniosku o przedłużenie terminu zaliczenia seminarium dyplomowego nie może być studiowanie na dwóch lub więcej kierunkach.
 - 2a. W przypadku niezaliczenia seminarium dyplomowego z powodów, które Dziekan uzna za uzasadnione, oraz zaliczenia w regulaminowym terminie wszystkich pozostałych przedmiotów ujętych w planie studiów student ma prawo ubiegać się o szczególny tryb powtarzania seminarium dyplomowego na okres semestru lub roku, który zakłada zwolnienie go z obowiązku wyrównywania różnic programowych wynikających z aktualnego programu studiów dla danego kierunku lub specjalności, o ile ten kierunek lub specjalizacja będą prowadzone w kolejnym roku akademickim.
3. W przypadku dłuższej nieobecności kierującego pracą dyplomową Dziekan w porozumieniu z kierownikiem właściwej jednostki dydaktycznej może wyznaczyć innego nauczyciela akademickiego kierującego pracą. Zmiana nauczyciela akademickiego kierującego pracą w okresie ostatnich sześciu miesięcy przed terminem jej ukończenia (trzech miesięcy w odniesieniu do prac licencjackich/inżynierskich) może stanowić podstawę do przedłużenia terminu zaliczenia seminarium dyplomowego.
4. Student jest zobowiązany wgrać pracę dyplomową do systemu APD i uzyskać jej akceptację przez kierującego pracą, nie później niż do końca sesji poprawkowej w semestrze kończącym studia. Jeżeli praca dyplomowa przygotowana została w

formie, o której mowa w § 52 ust. 2, student wgrzywa w systemie APD opis pracy dyplomowej. Dziekan może wyznaczyć termin egzaminu dyplomowego, jeżeli student uzyskał zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk zawodowych oraz wymaganą w dotychczasowym toku studiów liczbę punktów ECTS. W sytuacji, gdy nie posiadając wiedzy o niezaliczeniu jakiegoś przedmiotu przez studenta kierujący seminarium dokonał wpisu zaliczenia seminarium dyplomowego, Dziekan może ten wpis anulować.

5. Wznowienie studiów w przypadku skreślenia, o którym mowa w § 46 ust. 1 lit. c, następuje na zasadach określonych w § 26. Dziekan może zwolnić studenta z wyrównania różnic w planie i programie studiów i ograniczyć jego obowiązki do przygotowania pracy dyplomowej w ramach seminarium, jeśli przerwa w nauce nie była dłuższa niż jeden rok. Dziekan kieruje się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się. Możliwość wydłużenia okresu przerwy w nauce uprawniającego do zwolnienia studenta z wyrównania różnic w planie i programie studiów może określać odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
6. W przypadku wznowienia studiów, o którym mowa w ust. 5, Dziekan w porozumieniu z kierownikiem właściwej jednostki dydaktycznej może zezwolić na dokończenie wykonywanej wcześniej pracy dyplomowej albo na ponowne jej wykonanie w tej samej lub innej jednostce dydaktycznej.

§ 55

1. Oceny pracy dyplomowej wgranej w systemie APD dokonują niezależnie kierujący pracą oraz recenzent. Recenzentem pracy dyplomowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora w tej samej lub pokrewnej specjalności. Jeżeli pracę magisterską na jednolitych studiach magisterskich lub studiach drugiego stopnia student przygotował pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, do sporządzenia recenzji należy wyznaczyć nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego; w szczególnych okolicznościach Dziekan po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału może odstąpić od tej reguły i zezwolić na sporządzanie recenzji przez osoby posiadające stopień naukowy doktora. Recenzentem pracy dyplomowej może być również osoba ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym profesora spoza Uniwersytetu Łódzkiego, w szczególności na zasadzie wymiany partnerskiej między uczelniami lub instytucjami naukowymi – decyzję podejmuje Dziekan po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału.
2. Recenzje pracy dyplomowej są jawne i zostają zamieszczane w Archiwum Prac Dyplomowych. Zasady tej nie stosuje się w przypadku pracy, której przedmiot objęty jest tajemnicą prawnie chronioną.
3. Jeśli recenzent oceni pracę jako niedostateczną, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan, po zasięgnięciu opinii drugiego recenzenta. Do powołania drugiego recenzenta stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 1. Jeśli

drugi recenzent oceni pracę jako niedostateczną, Dziekan kieruje studenta na powtarzanie semestru/roku. W takim przypadku Dziekan – kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się – może ograniczyć jego obowiązki do przygotowania pracy dyplomowej w ramach seminarium.

4. Przy ocenianiu pracy dyplomowej stosuje się oceny określone w § 39 ust. 2.
5. Oceny pracy dyplomowej przedstawionej w formie, o której mowa w § 52 ust. 2, dokonuje komisja powołana do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Komisja zapoznaje się z pracą i wystawia ocenę, o której mowa powyżej, w dniu egzaminu dyplomowego. Ocenę wpisuje się do protokołu egzaminu dyplomowego.

X. EGZAMIN DYPLOMOWY (MAGISTERSKI, LICENCJACKI LUB INŻYNIERSKI). ZAKOŃCZENIE STUDIÓW [§ 56-59]

§ 56

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
 - a) uzyskanie zaliczenia wszystkich obowiązkowych przedmiotów i praktyk zawodowych – o ile program studiów je przewiduje – oraz wymaganej w toku studiów liczby punktów ECTS,
 - b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z pracy dyplomowej albo decyzja Dziekana o dopuszczeniu po wyczerpaniu trybu postępowania określonego w § 55 ust. 3.
- 1a. Egzamin dyplomowy może odbyć się również zdalnie czyli poza siedzibą uczelni lub poza jej filią, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie i na zasadach przeprowadzania egzaminów zdalnych określonych przez Rektora UŁ w drodze zarządzenia.
2. Egzamin dyplomowy, z zastrzeżeniem ust. 3, odbywa się przed komisją, której przewodniczy Dziekan lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi kierujący pracą oraz recenzent pracy. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1a w skład komisji wchodzi również dodatkowy kierujący pracą.
3. Jeżeli praca licencjacka/inżynierska przedstawiona została w innej formie niż pisemna, egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, której przewodniczy Dziekan lub upoważniony przez Dziekana nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi kierujący pracą oraz specjalista z tej samej lub pokrewnej specjalności, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora; przepis ust. 2 zdanie 4 stosuje się odpowiednio.
4. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć nie później niż w ciągu jednego miesiąca od daty akceptacji pracy przez kierującego pracą w systemie APD.

5. Zakres wymagań egzaminacyjnych egzaminu dyplomowego obowiązujący na wydziale określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
6. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Inną formę egzaminu licencjackiego/inżynierskiego obowiązującą na wydziale może określać odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów.
- 6a. Studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje prawo do składania egzaminów dyplomowych w formie alternatywnej. Rozumie się przez to składanie egzaminów przy wsparciu asystenta lub tłumacza języka migowego, zgodnie z regulaminem Akademickiego Centrum Wsparcia, określonym w zarządzeniu Rektora UŁ. Przed udzieleniem studentowi ze szczególnymi potrzebami zgody na odbywanie egzaminu dyplomowego w formie alternatywnej, Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych.
7. Przy ocenie egzaminu dyplomowego stosuje się oceny określone w § 39 ust. 2.
8. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji. W przypadku elektronicznego protokołu członkowie komisji egzaminu dyplomowego mają obowiązek uzupełnienia i zatwierdzenia protokołu egzaminu dyplomowego w ciągu 3 dni od dnia jego przeprowadzenia we wskazanym systemie informatycznym.

§ 57

1. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu w ustalonym terminie Dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może się odbyć wcześniej niż po upływie jednego miesiąca i nie później niż przed upływem trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.
2. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego w drugim terminie oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu Dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

§ 58

1. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym.
2. Podstawę obliczenia ostatecznego wyniku studiów stanowią:
 - a) średnia ocen, o której mowa w § 39 ust. 5-7,
 - b) średnia arytmetyczna ocen pracy dyplomowej,
 - c) ocena z egzaminu dyplomowego.Wynik studiów stanowi suma 0,6 średniej wymienionej w pkt a) oraz 0,2 ocen wymienionych w punkcie b) i 0,2 oceny wymienionej w punkcie c).
3. Jeśli program studiów nie przewiduje złożenia pracy dyplomowej (licencjackiej albo inżynierskiej) oraz w przypadku określonym w § 56 ust. 3 wynik studiów stanowi

suma 0,6 średniej wymienionej w punkcie a) oraz 0,4 oceny wymienionej w punkcie c).

4. W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów zgodnie z zasadą:
 - do 3,25 - dostateczny (3);
 - 3,26 - 3,60 - dostateczny plus (3,5);
 - 3,61 - 4,10 - dobry (4);
 - 4,11 - 4,60 - dobry plus (4,5);
 - 4,61 i powyżej - bardzo dobry (5).
5. Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę, o której mowa w ust. 4, o pół stopnia (0,5) studentowi, który nie powtarzał semestru/roku, wyróżniał się w trakcie studiów oraz otrzymał bardzo dobre oceny z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego albo z egzaminu dyplomowego, jeżeli program studiów nie przewiduje przygotowania pracy licencjackiej/inżynierskiej.
6. Na wspólny wniosek studenta i kierującego pracą, może zostać zorganizowany otwarty egzamin dyplomowy. Wniosek w tej sprawie powinien być złożony do Dziekana na trzy tygodnie przed planowanym egzaminem. Tryb przeprowadzania otwartych egzaminów dyplomowych na wydziale określa odpowiedni załącznik do Regulaminu studiów, z tym, że ogłoszenie informacji o terminie i miejscu takiego egzaminu na stronie internetowej wydziału powinno nastąpić na co najmniej siedem dni przed planowanym terminem egzaminu.
7. W przypadku ukończenia studiów przez studenta cudzoziemca, Dziekan niezwłocznie po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym, wystawia zawiadomienie o ukończeniu przez studenta cudzoziemca studiów na wzorze określonym odrębnym zarządzeniem Rektora. Zawiadomienie w dwóch egzemplarzach jest przekazywane do Biura Współpracy z Zagranicą.

§ 59

1. Uczelnia wydaje absolwentowi, w terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów, dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich 2 odpisy, w tym na wniosek studenta złożony do dnia ukończenia studiów:
 - 1)odpis dyplomu w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim;
 - 2)odpis suplementu do dyplomu w języku angielskim.
- 1a. W przypadku realizacji programu studiów z podwójnym dyplomowaniem na podstawie umowy z inną uczelnią w celu wydania dokumentów, o których mowa w ust. 1 należy uzupełnić teczkę akt osobowych studenta o dokumentację z części studiów zrealizowanych w innej uczelni (wykaz zaliczeń; kopie protokołów poświadczane przez inną uczelnię).
- 2.(uchylony)

3. Przed otrzymaniem dyplomu i suplementu absolwent powinien uregulować wszystkie zobowiązania wobec uczelni, potwierdzone kartą obiegową.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE [§ 60-63]

§ 60

Regulamin studiów uczelnia udostępnia w BIP, oraz udostępnia studentom w wersji elektronicznej na stronach internetowych poszczególnych wydziałów.

§ 61

(uchylony)

§ 62

Ilekoć w aktach prawnych wydawanych w Uniwersytecie Łódzkim mowa jest o średniej ocen studenta rozumie się przez to średnią wynikającą z niniejszego Regulaminu studiów. W przypadku konieczności przeliczania średnich z innych uczelni na średnie obowiązujące w UŁ stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego Regulaminu studiów.

§ 63

Regulamin niniejszy przyjęty uchwałą nr 449 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 14 czerwca 2019 r. wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 r.

Przewodnicząca Senatu UŁ

Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

Prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska